

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2004 m. balandžio 18 d. *

Byloje T-195/05

Deloitte Business Advisory NV, įsteigta Briuselyje (Belgija), atstovaujama advokatų
D. Van Heuven, S. Ronse ir S. Logie,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą L. Pignataro-Nolin ir E. Manhaeve,

atsakovę,

dėl prašymo panaikinti, pirma, Komisijos sprendimą, kuriuo atmetamas *Euphet* pasiūlymas viešajame pirkime „Preliminarioji sutartis dėl Sveikatos ir vartotojų apsaugos generalinio direktorato politinių veiklos sričių įvertinimo, Dalis Nr. 1 (visuomenės sveikata) – konkursas Sanco/2004/01/041“, ir, antra, Komisijos sprendimą sudaryti sutartį su trečiuoju asmeniu,

* Proceso kalba: olandų.

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas H. Legal, teisėjai I. Wiszniewska-Białecka ir E. Moavero
Milanesi,

posėdžio sekretorius J. Plingers, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. spalio 11 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

- ¹ Sudarydama viešojo paslaugų pirkimo sutartis Komisija turi remtis 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (OL L 248, p. 1, toliau – Finansinis reglamentas), pirmosios dalies V antraštinės dalies nuostatomis bei 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatančio išsamias finansinio reglamento įgyvendinimo taisykles (OL L 357 p. 1, toliau – Įgyvendinimo taisyklės), nuostatomis.

2 Pagal Finansinio reglamento 89 straipsnio 1 dalį:

„Visi viešieji pirkimai, visiškai ar iš dalies finansuojami iš biudžeto, sudaromi laikantis skaidrumo, proporcingumo, vienodų sąlygų ir nediskriminavimo principų.“

3 Remiantis Finansinio reglamento 94 straipsniu:

„Sutartys negali būti sudaromos su kandidatais arba konkurso dalyviais, kurie šių sutarčių sudarymo procedūros metu:

a) pateko į interesų konflikto situaciją <...>“ (Pataisytas vertimas)

4 Pagal Finansinio reglamento 99 straipsnį:

„Vyktant viešojo pirkimo sutarčių sudarymo procedūrai, perkančioji institucija ir kandidatai arba konkurso dalyviai bendrauja taip, kad būtų užtikrintas skaidrumas ir vienodo požiūrio sąlygos. Sutarties sąlygos arba pradinio pasiūlymo sąlygos negali būti keičiamos.“ (Pataisytas vertimas)

5 Įgyvendinimo taisyklių 138 straipsnis nustato:

„1. Konkurso laimėtojas nustatomas vienu iš šių būdų:

a) taikant automatinio nugalėtojo nustatymo procedūrą, sutartis sudaroma su konkurso dalyviu, kurio tinkamai parengtoje ir nustatytas sąlygas atitinkančiame pasiūlyme yra pasiūlyta mažiausia kaina;

b) taikant ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo procedūrą.

2. Ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas – tai pasiūlymas, kuriame nurodytas geriausias kainos ir kokybės santykis, atsižvelgiant į sutarties objektu pateisinamus kriterijus, kaip antai pasiūlyta kaina, techninis privalumas, estetiškos ir funkcinės ypatybės, aplinkosauginiai privalumai, veiklos sąnaudos, pelningumas, užbaigimo ar pristatymo laikas, tolesnis aptarnavimas ir techninė pagalba <...>“ (Pataisytas vertimas)

6 Pagal Įgyvendinimo taisyklių 146 straipsnio 3 dalį:

„Paraiškos ir pasiūlymai, kurie neatitinka pagrindinių konkurso skelbimo dokumentuose išdėstytų reikalavimų arba ten išdėstytų specialių reikalavimų, atmetami.

Tačiau vertinimo komitetas gali paprašyti, kad per nurodytą laiką kandidatai ar konkurso dalyviai pateiktų papildomą medžiagą arba paaiškinų pateiktus įrodymuosius dokumentus, susijusius su pašalinimo ir atrankos kriterijais.“ (Pataisytas vertimas)

7 Įgyvendinimo taisyklių 147 straipsnio 3 dalyje numatyta:

„<...> perkančioji institucija priima sprendimą, nurodydama bent šią būtiniausią informaciją:

- a) perkančiosios institucijos pavadinimas ir adresas bei sutarties ar preliminarios sutarties objektas ir vertė;
- b) pašalintų kandidatų ar konkurso dalyvių pavadinimai ir jų pašalinimo priežastys;
- c) kandidatų arba konkurso dalyvių, kuriuos nuspręsta ištirti, pavadinimai ir jų parinkimo motyvai;
- d) priežastys, kodėl buvo atmesti pasiūlymai, kurių pasiūlyta kaina buvo laikoma neįprastai maža;
- e) išrinktų kandidatų arba konkurso dalyvių pavadinimai ir tokio išrinkimo motyvai, remiantis iš anksto paskelbtais atrankos ir konkurso laimėtojo išrinkimo kriterijais ir, jei žinoma, sutarties ar preliminariosios sutarties dalis, kurią rangovas ketina perduoti trečiosios šalies subrangovui;

f) derybų procedūrų atveju aplinkybės, nurodytos 126, 127, 242, 244, 246 ir 247 straipsniuose, kurios pateisina jų taikymą;

g) atitinkamais atvejais priežastys, kodėl perkančioji institucija nusprendė nesudaryti sutarties.“ (Pataisytas vertimas)

8 Įgyvendinimo taisyklių 148 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„Jei, atplėšus vokus su pasiūlymais, dėl kurio nors pasiūlymo reikalingas koks nors paaiškinimas arba jei akivaizdžios raštvedybos klaidos pasiūlyme turi būti ištaisytos, perkančioji institucija gali susisiekti su konkurso dalyviu, tačiau dėl tokio kontakto neturi pasikeisti pasiūlymo sąlygos.“ (Pataisytas vertimas)

Faktinės bylos aplinkybės

9 2004 m. gruodžio 14 d. Komisija *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio priede* (OL S 243, 2004) paskelbė skelbimą apie pirkimą siekdama sudaryti preliminarąją sutartį „Preliminarioji sutartis dėl (Sveikatos ir vartotojų apsaugos) generalinio direktorato politinių veiklos sričių įvertinimo, Dalis Nr. 1 (visuomenės sveikata) – konkursas Sanco/2004/01/041“ (toliau – preliminarioji sutartis) sudarymo.

- 10 Iš specifikacijų, susijusių su konkurso procedūra (toliau – specifikacijos), 7.1.3 ir 7.1.4 punktų matyti, kad preliminarioji sutartis turi būti sudaroma būtent dėl Bendrijos veiksmų programos visuomenės sveikatos srityje, kuri įtvirtinta 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1786/2002/EB, patvirtinančiu Bendrijos veiksmų visuomenės sveikatos srityje programą (2003–2008 m.) (OL L 271, p. 1), įvertinimo.
- 11 Specifikacijose užduotys, kurias reikia įvykdyti įgyvendinant preliminarąją sutartį, suskirstytos į dvi pagrindines grupes. Pirmoji užduotis (pagrindinė užduotis Nr. 1) apima tam tikrų mokslinių tyrimų įgyvendinimą ir tam tikrų paslaugų teikimą atsižvelgiant į Bendrijos programų koncepciją ir Bendrijos politikos formavimą, jų *ex ante* vertinimą bei „vertinimo veiklos organizavimą“. Antroji užduotis (pagrindinė užduotis Nr. 2) apima programų, politikos ir kitos veiklos tarpinį, galutinį ir *ex post* vertinimą. Remiantis specifikacijomis, preliminarioji sutartis turi leisti sudaryti konkrečias Komisijos poreikius atitinkančias sutartis. Ji iš esmės turėtų būti sudaroma 24 mėnesių laikotarpiui, kurį galima pratęsti 2 kartus, kiekvieną kartą ne ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui.
- 12 Be kita ko, specifikacijose įtvirtintos kelios aiškos konkurso dalyvių pašalinimo priežastys.
- 13 Viena pašalinimo priežastis, nurodyta specifikacijų 9.1.3 punkte, kuri atkartoja Finansinio reglamento 94 straipsnį, suformuluota taip:

„Sutartys negali būti sudaromos su kandidatais arba konkurso dalyviais, kurie viešojo pirkimo sutarčių sudarymo procedūros metu:

a) pateko į interesų konflikto situaciją <...>“

14 Siekdama pateikti pasiūlymą nagrinėjamoje pirkimo procedūroje ieškovė *Deloitte Business Advisory NV* sudarė konsorciumą su *London School of Hygiene and Tropical Medicine* (Londono higienos ir tropinės medicinos mokykla), *Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek* (Nyderlandų organizacija, atsakinga už taikomus mokslinius tyrimus, TNO) ir *Istituto superiore di sanità* (Italijos aukštesnysis sveikatos institutas), kad įvertintų Europos visuomenės sveikatą (European Public Health Evaluation Task Force (Europos visuomenės sveikatos vertinimo užduočių pajėgos, toliau – *Euphet*)), padedant kitoms organizacijoms, kaip antai *Karolinska Institutet* (Švedijos tyrimų ir sveikatos švietimo centras). Ieškovė veikia kaip teisinė šios grupės atstovė.

15 Vykstant konkurso procedūrai 2005 m. vasario 10 d. *Euphet* Komisijai pateikė pasiūlymą. Į *Euphet* pasiūlymą buvo įtraukta dalis „Nepriklausomumas“, išdėstyta taip:

„*Euphet* supranta ir sutinka, kad nė vienas vertinimo organizacijos narys ar jos darbuotojas, vykdydamas savo užduotį įgyvendinant preliminarąją sutartį, negali būti susijęs su realiu arba galimu interesų konfliktu. Patvirtiname, kad visi *Euphet* dalyviai visiškai nepriklauso nuo Komisijos ir kad šiuo klausimu nenumatome, jog galėtų kilti realus pavojus. Be to, mes įsipareigojame vykdyti išsamią išankstinę kiekvienos konkrečios sutarties kontrolę, užtikrindami, kad mūsų siūlomas grupės sudarys nariai, galintys dirbti visiškai nepriklausomai ir pateikti objektyvų, nešališką ir nepriklausomą vertinimą. Jeigu įgyvendinant projektus iškiltų bent mažiausia problema, galinti turėti įtakos šiam svarbiam principui, nedelsiant apie tai pranešime Komisijai ir su ja suderinę išspręsime šią problemą.“

16 2005 m. balandžio 22 d. laišku Komisija informavo *Euphet*, kad jos pasiūlymas buvo atmestas, nes pirkimą nagrinėjęs vertinimo komitetas padarė išvadą, jog egzistavo su juo susijęs interesų konflikto pavojus (toliau – sprendimas atmesti pasiūlymą). Sprendime atmesti pasiūlymą Komisija nurodo štai ką:

„Vertinimo komitetas išnagrinėjo pasiūlymus galimo interesų konflikto aspektu <...>. (Interesų konflikto) sąvoka apibrėžta sutarties projekte, kuris buvo įtrauktas į konkurso dokumentus. Šis apibrėžimas yra toks:

Konkurso laimėtojas imsis visų reikiamų priemonių, kad išvengtų bet kokios situacijos, galinčios kelti pavojų nepriklausomam ir objektyviam sutarties vykdymui. Toks interesų konfliktas galėtų, be kita ko, kilti dėl ekonominių interesų, politinių ar nacionalinių ryšių, šeimyninių ar emocinių ryšių arba bet kokių kitų svarbių bendrų interesų buvimo.

Vertinant sutartį (interesų konflikto) atvejis gali būti, kai konkurso dalyvis prisideda arba prisidėjo prie vertintino objekto įgyvendinimo. Dėl šios situacijos vertintojas galėtų priimti sprendimą dėl savo paties darbo ir taip sukeltų didelį pavojų, kad interesų konfliktas paveiks jo objektyvumą, o tai yra pagrindinis vertinimo kriterijus. Specifikacijose pabrėžiama, kad atliekant vertinimus turi būti užtikrinamas objektyvumas.

Toliau pateikiama informacija, kuri buvo surinkta apie pagrindinių *Euphet* partnerių dalyvavimą Generalinio direktorato (GD) „Sveikata ir vartotojų apsauga“ veikloje:

— *London School of Hygiene and Tropical Medicine* turi sudariusi nemažai sutarčių dėl dotacijų (sąraše nurodyta 14) su GD „Sveikata ir vartotojų apsauga“;

- TNO yra sudariusi nemažai sutarčių dėl dotacijų su GD „Sveikata ir vartotojų apsauga“ bei visuomenės sveikatos srityje;
- *Istituto superiore di sanità* yra sudariusi sutartį dėl dotacijų su GD „Sveikata ir vartotojų apsauga“ bei visuomenės sveikatos apsaugos srityje ir numato pasirašyti kitą sutartį ateinančiais mėnesiais;
- *Karolinska Institutet* yra sudariusi nemažai sutarčių dėl dotacijų su GD „Sveikata ir vartotojų apsauga“ bei visuomenės sveikatos apsaugos srityje.

Vertinimo komitetas padarė išvadą, jog *Euphet* nepripažino aplinkybės, jog kai kurie šio konsorciumo partneriai gana aktyviai dalyvauja įgyvendinant visuomenės sveikatos programą. Atsižvelgiant į didelį (interesų konflikto) pavojų, buvo būtinas išsamus ir konkretus paaiškinimas, kad būtų galima pakankamai suprasti, kaip (interesų konflikto problema) galėjo būti išspręsta, o pavojus pašalintas. Vis dėlto išdėstytas požiūris nebuvo pakankamas, o konkurso dalyvis nepateikė pakankamos garantijos, kad bet kokio (interesų konflikto) bus galima išvengti.

- ¹⁷ Sprendime atmesti pasiūlymą Komisija vis dėlto pridūrė, kad ji nepasirašys preliminariosios sutarties su konkurso laimėtoju tol, kol pasibaigs dviejų savaičių terminas.
- ¹⁸ 2005 m. gegužės 3 d. laišku *Euphet* užginčijo Komisijos poziciją, prašydama jos pateikti atsakymą iki 2005 m. gegužės 4 dienos, o taip pat nurodydama, kad Komisijai to nepadarius ji kreipsis į Pirmosios instancijos teismą.

- 19 2005 m. gegužės 4 d. faksimile Komisija patvirtino *Euphet* laiško gavimą ir atsakė į jį taip:

„Kadangi mums reikia daugiau laiko tam, kad išnagrinėtume Jūsų laiške nurodytus klausimus, sutarties nepasirašysime tol, kol pasibaigs papildomas penkiolikos dienų terminas, skaičiuojamas nuo tos dienos, kurią buvo išsiųstas šis laiškas.“

- 20 2005 m. gegužės 19 d. Komisija faksimile atsakė, kad ji nepakeitė savo nuomonės atmesti *Euphet* pateiktą pasiūlymą.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 21 Ši byla buvo pradėta ieškovės ieškiniu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2002 m. gegužės 19 dieną.

- 22 Atskiru dokumentu, tą pačią dieną užregistruotu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje, ieškovė pateikė prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, siekdama, viena vertus, kad būtų sustabdytas sprendimo atmesti pasiūlymą ir sprendimo sudaryti sutartį su kitu konkurso dalyviu (toliau – sprendimas sudaryti sutartį) vykdymas, ir, kita vertus, kad būtų uždrausta Komisijai, pirma, pranešti apie sprendimą sudaryti sutartį konkurso laimėtojai ir, antra, pasirašyti su juo susijusią sutartį, už šių įsipareigojimų neįvykdymą nustatant 2,5 mln. EUR dydžio baudą.

- 23 2005 m. gegužės 26 d. Nutartimi Pirmosios instancijos teismo pirmininkas nurodė Komisijai nepasirašyti preliminariosios sutarties iki kol bus priimtas galutinis sprendimas dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo.
- 24 2005 m. rugsėjo 20 d. Sprendimu Pirmosios instancijos teismo pirmininkas atmetė prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones.
- 25 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį.
- 26 Per 2005 m. vasario 23 d. posėdį buvo išklausytos žodinės šalių pastabos ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.
- 27 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:
- pripažinti ieškinį pagrįstą,
 - panaikinti sprendimą atmesti pasiūlymą,
 - panaikinti sprendimą sudaryti sutartį,
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

28 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

- pripažinti ieškovės prašymą nepagrįstą ir atmesti ieškinį,
- priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

29 Grįsdama savo ieškinį, ieškovė iš esmės nurodo du pagrindus, susijusius atitinkamai su tuo, kad *Euphet* buvo neteisėtai pašalinta iš konkurso procedūros dėl galimo interesų konflikto pavojaus buvimo ir kad iš jos buvo neteisėtai atimta galimybė pateikti papildomos informacijos dėl interesų konflikto.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su neteisėtu „Euphet“ pašalinimu iš konkurso procedūros dėl galimo interesų konflikto buvimo

30 Ieškovė savo argumentais iš esmės siekia įrodyti, pirma, sprendimo atmesti pasiūlymą nepakankamus motyvus dėl interesų konflikto buvimo, antra, interesų konflikto nebuvimą ir, trečia, teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimą bei Įgyvendinimo taisyklių 138 straipsnio pažeidimą.

Dėl pareigos motyvuoti interesų konflikto buvimą pažeidimo

— Šalių argumentai

- 31 Nurodydama pirmojo ieškinio pagrindo pirmą dalį, susijusią su bendros pareigos motyvuoti ir Įgyvendinimo taisyklių 137 straipsnio 3 dalies pažeidimu, ieškovė teigia, kad sprendimas atmesti pasiūlymą dėl interesų konflikto buvimo yra motyvuotas neteisingai ir nepakankamai.
- 32 Komisija neteisingai motyvavo sprendimą atmesti pasiūlymą, nes vertinimo komitetas, kurio tam tikros ataskaitos dalys atkartojamos šiame sprendime, padarė neteisingą išvadą, kad *Euphet* nepripažino fakto, jog kai kurie jos partneriai šiame konsorciume gana aktyviai dalyvauja įgyvendinant visuomenės sveikatos programą. Iš tikrųjų *Euphet* pasiūlyme buvo aiškiai nurodytas kai kurių partnerių dalyvavimas su GD „Sveikata ir vartotojų apsauga“ vykdomoje veikloje.
- 33 Ji taip pat motyvavo sprendimą atmesti pasiūlymą nepakankamai, nes niekur nenurodė, kodėl *Euphet* pasiūlytas problemos sprendimas buvo nepakankamas, ir nepasiūlė pakankamos garantijos, kad bet kokio interesų konflikto bus išvengta. Be to, ieškovės teigimu, nors kvietime teikti pasiūlymus buvo reikalaujama mažiausiai septynių ekspertų, *Euphet* pasiūlyme buvo nurodyti 65 gyvenimo aprašymai, iš kurių 45 priklausė asmenims, visiškai nesusijusiems su Komisijos nurodytomis organizacijomis, todėl bet kuriuo atveju buvo įmanoma atlikti įvairias užduotis nesukeliant interesų konflikto. 20 asmenų, turinčių ryšių su Komisijos nurodytomis organizacijomis, susidurtų su interesų konfliktu tik tuo atveju, jei jiems būtų pavesta pagrindinės užduoties Nr. 2 D rūšies veikla, kurią sudaro įvairūs aspektai, o tai būtų sudarę galimybes jiems paskirti nemažai vertinimo bylų, dėl kurių nekiltų interesų

konflikto pavojus. Kadangi atrankos sąlygos yra ypač griežtos, *Euphet* stengėsi surinkti kuo daugiau ekspertų, kurie turėtų patirties GD „Sveikata ir vartotojų apsauga“ veikloje. Todėl būtina ir pakankama sąlyga būtų buvusi pasiūlyti interesų konflikto išsprendimo būdą, o šią sąlygą nagrinėjamu atveju *Euphet* tenkino.

34 Papildomai ieškovė pažymi, kad tai, jog vienas ar keli *Euphet* dalyviai gavo Komisijos dotacijas, visais atvejais nekelia abejonų dėl jų objektyvumo ir kad Komisija pirmą kartą savo atsiliepime į ieškinį nurodo šią aplinkybę ir faktą, jog įvairūs atrinkti ekspertai gavo GD „Sveikata ir vartotojų apsauga“ dotacijas.

35 Komisija turi pateikti konkrečius įrodymus, kad tam tikram konkurso dalyvis yra interesų konflikto situacijoje, ir, jei toks pavojus gali pateisinti konkurso dalyvio pašalinimą, o šiuo atveju taip nėra, Komisija tai turi aiškiai nurodyti vykstant konkursui, kad taip įspėti konkurso dalyviai galėtų atsižvelgti į šį pavojų sudarydami savo komandas.

36 Komisija visų pirma nesutinka su tuo, kad sprendimas atmesti pasiūlymą buvo motyvuotas neteisingai, nes ji mano teisingai nusprendusi, jog *Euphet* nepripažino tos aplinkybės, kad kai kurie jos partneriai gana aktyviai dalyvavo įgyvendinant šioje byloje aptariamą visuomenės sveikatos programą. Iš tikrųjų nors kai kurių *Euphet* partnerių gyvenimo aprašymai atskleidė jų dalyvavimą įgyvendinant Bendrijos veiksmų programą visuomenės sveikatos srityje, *Euphet* nemanė esant naudinga atkreipti Komisijos dėmesį į galimą interesų konflikto pavojų, paskelbdama štai ką:

„Patvirtiname, kad visi *Euphet* dalyviai yra visiškai nepriklausomi nuo Komisijos ir kad šiuo atžvilgiu nenumatome jokio esamo pavojaus“.

- 37 Be to, Komisija specialiai pasirinko bendrą Finansinio reglamento 94 straipsnyje nurodyto ir specifikacijų 9.1.3 punkte pakartoto pašalinimo motyvo, susijusio su interesų konfliktu, formuluotę, nes interesų konflikto buvimo vertinimas reikalauja, jog perkančioji organizacija atliktų konkretų įvertinimą remdamasi bylos dokumentais.
- 38 Beje, Komisija mano, jog pakankamai paaiškino priežastis, dėl kurių ji nusprendė, kad *Euphet* atveju egzistavo interesų konfliktas. Ji priduria, kad jos 2005 m. gegužės 19 d. laiškas nėra motyvavimas *a posteriori*, bet atsakymas į argumentus, pateiktus išsamiaame *Euphet* advokatų 2005 m. gegužės 3 d. laiške.
- 39 Galiausiai Komisija atmeta ieškovės teiginį, kad bet kuriuo atveju būtų buvę įmanoma atlikti atitinkamas vertinimo užduotis be interesų konflikto pavojaus, nes pasiūlyme buvo nurodyti 65 gyvenimo aprašymai, iš kurių 45 priklausė asmenims, visiškai nesusijusiems su *Euphet* partneriais, kurių atžvilgiu Komisija konstatavo interesų konflikto buvimą. Iš tikrųjų ne visi *Euphet* pasiūlyti ekspertai buvo vienodai svarbūs, ir savo pasiūlyme *Euphet* savo ekspertus suskirstė pagal jų patirtį srityse „Vertinimas“ ir „Visuomenės sveikata“. Šiuo pagrindu buvo nustatyta A–D vertinimo skalė. *Euphet* pasiūlytų ekspertų kvalifikacijos analizė parodė, kad dauguma tų, kurių įvertinimas buvo aukščiausias ir dėl to buvo galima manyti, jog jų vaidmuo bus svarbiausias konkrečiai įgyvendinant vertinimo užduotis, buvo susiję su organizacijomis, kurios gavo nemažas Komisijos dotacijas, kad vykdytų veiklą, susijusią su Bendrijos programa visuomenės sveikatos srityje.

40 Be to, Komisija ginčija argumentą, kad specifikacijose ji turėjo aiškiai paminėti „interesų konflikto pavojų“ kaip konkretų pašalinimo motyvą, o to nepadariusi ji atėmė iš *Euphet* galimybę atsižvelgti į šį pavojų.

41 Pirma, pašalinimo motyvai yra išsamiai išvardyti Finansinio reglamento 93 ir 94 straipsniuose, o interesų konflikto atvejis nurodytas 94 straipsnyje ir pakartotas specifikacijų tekste.

42 Antra, *Euphet*, rengdama savo pasiūlymą, buvo puikiai informuota apie interesų konflikto problemas, nes jame nurodė: „*Euphet* supranta ir sutinka, kad nė vienas vertinimo organizacijos narys ar jos darbuotojas, vykdydamas savo užduotį įgyvendinant preliminarąją sutartį, negali būti susijęs su realiu arba galimu interesų konfliktu“. Suprasdama, kad ne tik esamas, bet ir potencialus interesų konflikto pavojus buvo nesuderinamas su preliminariojoje sutartyje numatytų vertinimo užduočių vykdymu, *Euphet* vis dėlto savo pasiūlyme patvirtino:

„Patvirtiname, kad visi *Euphet* dalyviai yra visiškai nepriklausomi nuo Komisijos ir kad šiuo atžvilgiu nenumatome jokio esamo pavojaus“.

43 Trečia, ieškovė savo triplike pripažįsta, kad interesų konflikto problema egzistuoja tada, kai organizacijos dalyvauja Bendrijos politikos, kurios kontekste jos gavo dotacijas, vertinime, nurodydama, kad „akivaizdu, jog partneris ar šio partnerio ekspertas negali dalyvauti vertinant dokumentus, pagal kuriuos pats partneris gavo dotaciją“. Šiuo klausimu Komisija primena, kad visi aptariamo konsorciumo partneriai bei nemažai ekspertų, į kuriuos buvo kreiptasi, gavo GD „Sveikata ir vartotojų apsauga“ dotacijas, skirtas vykdyti tam tikrą veiklą įgyvendinant Bendrijos visuomenės sveikatos programą.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 44 Visų pirma, reikia pastebėti, kad argumentai, susiję su tariamai neteisingu ir nepakankamu sprendimo atmesti pasiūlymą motyvavimu, iš esmės yra argumentai, susiję su Komisijos padaryta vertinimo klaida bei sprendimo atmesti pasiūlymą nepagrįstumu. Taigi šie klausimai apima ne Komisijai nustatytos pareigos motyvuoti analizę, o sprendimo atmesti pasiūlymą analizę iš esmės, todėl jie bus nagrinėjami aptariant antrą šio ieškinio pagrindo dalį. Pirmiau pateikti argumentai bus nagrinėjami atsižvelgiant į šios dalies kontekstą tik tiek, kiek jie gali būti pagrįstai suprantami kaip susiję su pareigos motyvuoti pažeidimu.
- 45 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Bendrijos teismų praktiką pareiga motyvuoti priklauso nuo aptariamo akto pobūdžio ir priėmimo aplinkybių. Motyvai turi aiškiai ir nedviprasmiškai pademonstruoti institucijos samprotavimus tam, kad, pirma, suinteresuotieji asmenys, norėdami apginti savo teises ir patikrinti, ar sprendimas yra pagrįstas, galėtų žinoti priemonės pateisinimą ir, antra, kad Bendrijos teismas galėtų vykdyti jos teisėtumo kontrolę (1990 m. vasario 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Delacre ir kt. prieš Komisiją*, C-350/88, Rink. p. I-395, 15 ir 16 punktai ir 2003 m. balandžio 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Forum des migrants prieš Komisiją*, T-217/01, Rink. p. II-1563, 68 punktas).
- 46 Nagrinėjamu atveju sprendime atmesti pasiūlymą aiškiai nurodyta, kad *Euphet* pasiūlymo atmetimas motyvuojamas tuo, jog egzistuoja interesų konfliktas, susijęs, pirma, su pagrindinių *Euphet* narių gautomis dotacijomis ir, antra, su nepakankamomis su šia problema susijusiomis *Euphet* pasiūlytomis garantijomis.

47 Taigi iš sprendimo atmesti pasiūlymą galima aiškiai ir nedviprasmiškai suprasti Komisijos argumentavimą, o tai leidžia, viena vertus, suinteresuotiesiems asmenims sužinoti priimtos priemonės pateisinimą, kad jie galėtų apginti savo teises ir patikrinti, ar sprendimas yra tinkamai pagrįstas, ir, antra vertus, Pirmosios instancijos teismui vykdyti jo teisėtumo kontrolę.

48 Iš to matyti, kad ieškovės argumentai, susiję su sprendimo atmesti pasiūlymą motyvavimo stoka, yra nepriimtini. Todėl pirma pirmojo ieškinio pagrindo dalis turi būti atmesta.

Dėl interesų konflikto nebuvimo

— Šalių argumentai

49 Antroje pirmojo ieškinio pagrindo dalyje ieškovė kaltina Komisiją pažeidus Finansinio reglamento 94 straipsnį ir konkurso procedūros nuostatas.

50 Visų pirma, *Euphet* negalėjo būti pašalinta iš konkurso procedūros vien dėl to, kad egzistavo interesų konflikto pavojus. Beje, specifikacijų 9.1.3 punkte buvo nustatyta, kad sutartis negali būti sudaryta su kandidatais ar konkurso dalyviais, kurie vykstant sutarties sudarymo procedūrai gali atsidurti interesų konflikto situacijoje, tačiau interesų konflikto sąvoka nebuvo apibrėžta nei kvietime teikti pasiūlymus, nei Finansinio reglamento 94 straipsnyje.

- 51 Pagal preliminariosios sutarties II.3.1 straipsnį vien paprastas interesų konfliktas ir *a fortiori* interesų konfliktas nėra pašalinimo motyvai. Pakanka, kad suinteresuotasis asmuo imtųsi priemonių, būtinų bet kokiam interesų konfliktui ar jo pasekmėms išvengti. Be to, šis straipsnis numatė interesų konflikto, galinčio kilti vykdant sutartis, išsprendimo mechanizmą. Taigi Komisija numatė interesų konflikto pavojų pirkimo kontekste, todėl tokio pavojaus buvimas negali pateisinti pašalinimo.
- 52 Ieškovė priduria, kad *Euphet* sprendimo pasiūlymas akivaizdžiai viršijo preliminariosios sutarties projekto reikalavimus siūlant ne tik sprendimą *a posteriori*, t. y. vykdant kiekvieną konkrečią sutartį, bet taip pat kontrolę *a priori*, t. y. nuo kandidato bylos sudarymo etapo atsižvelgiant į konkrečių sutarčių pobūdį ir objektą. Toks požiūris leistų maksimaliai sumažinti interesų konflikto kilimo pavojų vykdant konkrečią užduotį. *Euphet* personalo nepriklausomumas buvo užtikrintas 2005 m. vasario 10 d. Komisijai adresuotame laiške, kurį *Euphet* pridėjo prie pasiūlymo.
- 53 Ieškovė teigia, kad Komisija negalėjo iš *Euphet* reikalauti daugiau, nes ieškinio pateikimo dieną konkrečių sutarčių tikslus turinys nebuvo žinomas. Todėl Komisija negalėjo pašalinti *Euphet*, prieš tai išsamiai nesusipažinusi su konkrečių sudarytinų sutarčių turiniu. Jeigu Komisija norėjo turėti galimybę pašalinti konkurso dalyvį dėl interesų konflikto pavojaus, ji turėjo tai nurodyti specifikacijose.
- 54 Be to, nė vienas konkurso dokumentas aiškiai nenumatė kaip pašalinimo motyvo tos aplinkybės, kad konkurso dalyvio vienas ar daugiau atstovų yra susiję su GD „Sveikata ir vartotojų apsauga“ vykdomais projektais, ir toks motyvas negalėtų būti pagrįstas, nes jo nenumato nei Finansinio reglamento 94 straipsnis, nei teismų praktika.

- 55 Ieškovė taip pat teigia, jog būtina, kaip tai padarė Pirmosios instancijos teismo pirmininkas savo 2005 m. rugsėjo 20 d. Nutartyje, atskirti atvejį, kai „konkurso dalyviai vykstant (sutarties) sudarymo procedūrai atsiduria interesų konflikto situacijoje“, o tai pateisintų jų pašalinimą pagal Finansinio reglamento 94 straipsnį, ir atvejį, kai egzistuoja interesų konflikto pavojus, kurį nagrinėjamu atveju nurodė Komisija, kad pateisintų pašalinimą. Remdamasi šios nutarties 88 straipsniu ieškovė mano, jog Pirmosios instancijos teismas turi nustatyti tikrumo laipsnį, kurį būtina pasiekti norint pateisinti pašalinimą iš konkurso procedūros, bei Komisijos diskrecijos nustatyti interesų konflikto pavojaus buvimo mastą. Komisija gali ir turi pašalinti konkurso dalyvį tik tuo atveju, kai ji konstatuoja realų interesų konfliktą.
- 56 Antra, ieškovė kaltina Komisiją konkrečiai nepatikrinus *Euphet* pasiūlymo.
- 57 Šiuo tikslu ieškovė nurodo Bendrijos teismų praktiką, kuria remiantis draudžiama pašalinti konkurso dalyvį remiantis abstrakčiais pagrindais neatliekant konkrečios interesų konfliktų sprendimo kontrolės (2005 m. kovo 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Fabricom*, C-21/03 ir C-34/03, Rink. p. I-1559 ir 2005 m. kovo 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *AF Con Management Consultants ir kt. prieš Komisiją*, T-160/03, Rink. p. II-981, 75–78 punktai).
- 58 Komisija ginčija su *Euphet* pašalinimu iš konkurso procedūros susijusį argumentą motyvuodama vien tuo, kad egzistavo interesų konflikto pavojus.
- 59 Visų pirma ji teigia, kad Finansinio reglamento 94 straipsnio nuostatos, pakartotos specifikacijų 9.1.3 punkte, numato, kad konkurso dalyviai, kurie „vykstant viešųjų pirkimų sutarties sudarymo procedūrai“ „pateko į interesų konflikto situaciją“, yra pašalinami. Šios nuostatos, be kita ko, numato interesų konflikto pavojų,

egzistuojanti sutarties sudarymo procedūros etape ir galinti paveikti jos vykdymą. Interesų konflikto egzistavimas dar iki sutarties sudarymo yra motyvas pasiūlymą atmesti. Kitaip būtų, jeigu interesų konfliktas, kuris neegzistavo sudarant sutartį, kiltų ją vykdant. Pastaruoju atveju būtų numatyta sutarties nuostata, reglamentuojanti, kaip pašalinti interesų konfliktą. Realus interesų konflikto pavojus, egzistuojantis nuo sutarties sudarymo etapo, yra teisėtas motyvas pašalinti iš pirkimo procedūros pagal Finansinio reglamento 94 straipsnį. Rimto interesų konflikto pavojaus atsiradimo „ateityje“ (sutarties vykdymo momentu) konstatavimas reiškia „esamą“ interesų konfliktą sudarant sutartį.

60 Be to, nors kvietimas teikti pasiūlymus konkurso dalyvių neįpareigoja iš karto į savo pasiūlymą įtraukti interesų konfliktą pašalinančias priemones, šios pareigos nenurodymą paaiškina aplinkybė, kad interesų konflikto nustatymas dar prieš sudarant sutartį lemtų atitinkamo pasiūlymo atmetimą pagal specifikacijų 9.1.3 punktą ir Finansinio reglamento 94 straipsnį.

61 Galiausiai dėl interesų konflikto pavojaus *Euphet* atveju nekilo pareiga iš anksto susipažinti su tiksliai konkrečių sutarčių, priimamų remiantis preliminarąja sutartimi, turiniu. Pakanka konstatuoti, kad, atsižvelgiant į pačios preliminarosios sutarties tikslą, gali kilti rimtų abejonių dėl *Euphet* objektyvumo ir nešališkumo vykdant jai pavestas užduotis.

62 Dėl argumento, susijusio su konkrečaus *Euphet* pasiūlymo patikrinimo nebuvimu, Komisija atsako, kad vertinimo komitetas nagrinėjamu atveju konkrečiai patikrino, ar egzistavo interesų konfliktas. Šiuo atveju jis konstatavo, kad visi konsorciumo partneriai bei daugelis ekspertų, į kuriuos buvo kreiptasi, gavo GD „Sveikata ir vartotojų apsauga“ dotacijas tam tikrai veiklai vykdyti įgyvendinant visuomenės sveikatos programą. Dėl šių organizacijų dalyvavimo įgyvendinant vertinimo tikslą

įmanoma, jog vykdant tarpinį ar *ex post* vertinimą jie būtų priversti vertinti savo darbą, o tai sudarytų kliūtis jų objektyvumui ir nešališkumui. Be to, vykdant vertinimą *ex ante*, taip pat egzistuočių interesų konflikto pavojus, nes organizacijos, kurios nuolat gauna dotacijas tam tikroms programoms vykdyti, galėtų paveikti vėlesnį šių programų vertinimą ir kryptį.

- 63 Komisija atmeta idėją, kad interesų konfliktas gali kilti tik vykdant tarpinius ir *ex post* individualių programų vertinimus. Iš tikrųjų, kadangi vertinimais *ex ante* siekiama palaikyti ir suteikti kryptį būsimai Komisijos politikai visuomenės sveikatos srityje, dotacijas nuolat gaunančios organizacijos yra linkusios prioritetą teikti savo interesams nustatant būsimų veiksmų programos gaires.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 64 Sprendimas atmesti *Euphet* pateiktą pasiūlymą buvo motyvuotas tuo, kad nustatytas konkurso dalyvės interesų konflikto pavojus, kad ji nepripažino tokio pavojaus egzistavimo ir kad pasiūlyme nebuvo konkrečių priemonių, leidžiančių jį pašalinti. Taigi reikia nustatyti, pirma, ar Komisija galėjo remtis interesų konflikto pavojaus buvimu atmesdama *Euphet* pateiktą pasiūlymą ir, antra, ar būtent dėl šio pavojaus buvimu ji nusprendė priimti sprendimą pasiūlymą atmesti. Be to, reikia išnagrinėti, ar tikrai Komisija pagrįstai galėjo nuspręsti, jog nurodytas interesų konflikto pavojus nagrinėjamu atveju realiai egzistavo.

- 65 Sprendimo atmesti pasiūlymą teisinis pagrindas numatytas Finansinio reglamento 94 straipsnyje, atkartotame specifikacijų 9.1.3 punkte, kuris numato, kad konkurso

dalyviai, kurie „vykstant viešųjų pirkimų sutarties sudarymo procedūrai“ „pateko į interesų konflikto situaciją“, yra pašalinami. Be to, sprendime atmesti pasiūlymą kaip interesų konflikto apibrėžimas siūloma preliminariosios sutarties II.3.1 straipsnio formuluotė, pagal kurią: „Konkurso laimėtojas imasi visų reikiamų priemonių, kad išvengtų bet kokios situacijos, galinčios kelti pavojų nepriklausomam ir objektyviam sutarties vykdymui. Toks interesų konfliktas galėtų, be kita ko, kilti dėl ekonominių interesų, politinių ar nacionalinių ryšių, šeimyninių ar emocinių ryšių arba bet kokių kitų svarbių bendrų interesų buvimo“. II.3.1 straipsnis taip pat numato, jog „konkurso laimėtojas užtikrina, kad jo personalas, administracijos komitetas ir vadovai nėra situacijoje, dėl kurios galėtų kilti interesų konfliktas“.

66 Remiantis Finansinio reglamento 94 straipsnio formuluote, jis taikomas visiems viešiesiems pirkimams, visiškai ar iš dalies finansuojamiems iš Bendrųjų biudžeto. Taigi jame nedaromas skirtumas, ar atitinkama sutarties sudarymo procedūra susijusi su preliminarąja, ar kitos rūšies sutartimi.

67 Vis dėlto ši nuostata leidžia iš sutarties sudarymo procedūros pašalinti dalyvį tik tuo atveju, jei joje nurodyta interesų konflikto situacija yra reali, o ne hipotetinė. Tai reiškia, jog vien interesų konflikto pavojaus nepakanka, kad būtų galima atmesti pasiūlymą. Iš tikrųjų interesų konfliktas iš esmės gali pasireikšti tik vykdant sutartį. Prieš sudarant sutartį interesų konfliktas gali būti tik potencialus, todėl Finansinio reglamento 94 straipsnis apima motyvus, susijusius su pavojumi. Šį pavojų reikia realiai nustatyti konkrečiai įvertinus dalyvio pasiūlymą ir situaciją tam, kad dalyvį būtų galima pašalinti iš procedūros. Šiuo atveju vien interesų konflikto galimybės nepakanka.

68 Iš to matyti, kad preliminariosios sutarties sudarymo procedūroje būtina atsižvelgti į tai, jog konkrečios sutartys, kurias sudarant bus tikrinama, ar nėra interesų konflikto pavojaus, iš esmės turės būti sudaromos prieš preliminariosios sutarties laimėtojų pavedant vykdyti tam tikras užduotis. Taigi panašiu atveju pavojus, jog gali susidaryti

interesų konflikto situacija, yra pagrįstas tik tuomet, kai egzistuoja konkrečios aplinkybės, dėl kurių dalyvis negali išvengti šališkumo pavojaus vykdant didžiąją dalį preliminarinio sutartyje numatytų užduočių.

69 Taigi nagrinėjamu atveju sprendimas atmesti pasiūlymą teisingai galėjo remtis realia, o ne hipotetine interesų konflikto situacija, ir būtent dėl šio konflikto buvimo Komisija priėmė tokį sprendimą.

70 Iš tikrųjų, kaip nurodyta pirmesniame 16 punkte, iš sprendimo atmesti pasiūlymą matyti, jog pagrindiniai *Euphet* partneriai dalyvauja GD „Sveikata ir vartotojų apsauga“ veikloje, nes, be kita ko, jie yra pasirašę nemažai sutarčių dėl dotacijų šioje bei visuomenės sveikatos srityje, o *Euphnet* nepripažįsta savo narių dalyvavimo įgyvendinant visuomenės sveikatos programą.

71 Komisija taip pat nurodė, ir jai niekas šiuo klausimu neprieštaravo, kad dauguma *Euphet* pasiūlytų ypač patyrusių ekspertų buvo susiję su organizacijomis, gavusiomis dideles Komisijos dotacijas, skirtas veiksmų, susijusių su Bendrijos programa visuomenės sveikatos srityje, įgyvendinimui.

72 Šiuo pagrindu sprendime atmesti pasiūlymą ir 2005 m. gegužės 19 d. jį patvirtinančiame laiške padariusi išvadą, jog egzistuoja rimtas interesų konflikto pavojus, Komisija nusprendė, kad iš esmės interesų konflikto situacija egzistavo nuo sutarties sudarymo procedūros etapo pradžios, nors šis konfliktas konkrečių pasekmių dar neturėjo.

- 73 Iš to matyti, kad Komisija gerai išnagrinėjo *Euphet* pasiūlymą remdamasi Finansinio reglamento 94 straipsnio ir specifikacijų 9.1.3 punkto nuostatomis. Taigi ieškovės argumentai dėl tariamo atsižvelgimo į šiose nuostatose nenumatytus kriterijus atmetant jos pasiūlymą yra nepagrįsti.
- 74 Priešingi ieškovės argumentai nepaneigia šios išvados.
- 75 Argumentas, kad preliminariosios sutarties II.3.1 straipsnis taikomas tik konfliktams, kylantiems vykdant preliminarąją sutartį, o ne konkurso procedūros etape, nėra svarbus, nes interesų konfliktas nagrinėjamu atveju egzistuoja nuo sutarties sudarymo, o tai pateisina pasiūlymo atmetimą pagal Finansinio reglamento 94 straipsnį ir specifikacijų 9.1.3 punktą. Dėl tos pačios priežasties ieškovė bergždžiai teigia, kad interesų konflikto sprendimo priemonės viršijo preliminariojoje sutartyje keliamus reikalavimus, nes joje taip pat buvo numatyta kontrolė *a priori*, t. y. sudarant kandidato bylą, atsižvelgiant į konkrečių sutarčių pobūdį ir tikslą.
- 76 Be to, priešingai nei teigia ieškovė, kadangi preliminariosios sutarties objektas yra aiškiai apibrėžtas, Komisija galėjo pagrįstai konstatuoti, jog tik pateikus pasiūlymą jau buvo galima rimtai suabejoti pagrindinių *Euphet* partnerių objektyvumu dėl gautų dotacijų, nes, kaip matyti iš sprendimo atmesti pasiūlymą, dėl šios situacijos vertintojas būtų priverstas spręsti dėl savo paties darbo, taip sukeliant interesų konfliktą.
- 77 Be to, kalbant apie klausimą, ar Komisija iš tikrųjų turėjo pagrindo padaryti išvadą dėl interesų konflikto situacijos buvimo nagrinėjamu *Euphet* atveju ir nuspręsti, jog

pastaroji tokio pavojaus nepripažino, reikia pažymėti, kaip tai buvo nurodyta pirmesniame 70 punkte, kad Komisija sprendime atmesti pasiūlymą nurodo, o ieškovė tam neprieštaravo, jog vertinimo komitetas konstatavo, kad pagrindiniai *Euphet* nariai buvo pasirašę kelias ar net daugiau sutarčių dėl dotacijų su GD „Sveikata ir vartotojų apsauga“ būtent visuomenės sveikatos srityje. Atsižvelgiant į preliminariosios sutarties tikslą, t. y. „GD Sveikata ir vartotojų apsauga (visuomenės sveikata) politinės veiklos sričių įvertinimą“, Komisija teisingai nusprendė, dar sutarties sudarymo stadijoje, kad *Euphet* atžvilgiu egzistavo interesų konfliktas, galintis sutrukdyti nešališkam ir objektyviam preliminariosios sutarties vykdymui. Be to, Komisija sprendime atmesti pasiūlymą pažymi, jog *Euphet* pasiūlyme buvo nurodyta: „*Euphet* supranta ir sutinka, kad nė vienas vertinimo organizacijos narys ar jos darbuotojas, vykdydamas savo užduotį įgyvendinant preliminarįją sutartį, negali būti susijęs su realiu arba potencialiu interesų konfliktu. Patvirtiname, kad visi *Euphet* dalyviai visiškai nepriklauso nuo Komisijos, ir kad šiuo klausimu nenumatome, jog galėtų kilti realus pavojus“. Taigi, reikia konstatuoti, kad Komisija iš to sprendime atmesti pasiūlymą padarė teisingą išvadą, jog *Euphet* nepripažino aplinkybės, kad kai kurie jos partneriai šiame konsorciume gana aktyviai dalyvauja įgyvendinant visuomenės sveikatos programą ir kad atsižvelgiant į didelį (interesų konflikto) pavojų, buvo būtinas išsamus ir konkretus paaiškinimas, jog būtų galima pakankamai suprasti, kaip (interesų konflikto problema) galėjo būti išspręsta, o pavojus pašalintas“.

78 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad Komisija galėjo pagrįstai nuspręsti, jog pagal Finansinio reglamento 94 straipsnį ir specifikacijų 9.1.3 punktą *Euphet* turėjo būti pašalinta iš sutarties sudarymo procedūros.

79 Ieškovės argumentas, kad draudžiama pašalinti dalyvį remiantis abstrakčiais pagrindais ir neatlikus konkrečios jo pasiūlymo ir ypač jos priemonių spręsti interesų konfliktą kontrolės, yra nepagrįstas.

80 Iš tikrųjų, iš pirmesnių išvadų matyti, kad Komisija nagrinėjamu atveju konkrečiai patikrino *Euphet* pateiktą pasiūlymą prieš nusprenddama jį pašalinti iš pirkimo procedūros. Be to, tai, kad interesų konflikto sprendimo priemonės tariamai nebuvo išnagrinėtos, neturi reikšmės, nes Komisija turėjo atmesti *Euphet* pasiūlymą dėl interesų konflikto situacijos pagal Finansinio reglamento 94 straipsnį ir specifikacijų 9.1.3 punktą.

81 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, ieškovės argumentai dėl interesų konflikto nebuvimo yra nepagrįsti ir antra pirmojo ieškinio pagrindo dalis turi būti atmesta.

Dėl teisėtų lūkesčių apsaugos principo ir Įgyvendinimo taisyklių 138 straipsnio pažeidimo

— Šalių argumentai

82 Nurodydama trečią savo pirmojo ieškinio pagrindo dalį ieškovė teigia, kad Komisija iš pradžių pritarė *Euphet* pasiūlyme pasiūlytomis interesų konflikto sprendimo priemonėms, nors buvo kalbama apie kitas bendras kryptis. Kadangi Komisija nesilaikė savo vidaus politikos, ji pažeidė teisėtų lūkesčių apsaugos principą.

83 Ieškovė priduria, kad jei Komisija, neteisingai atmetusi *Euphet* pasiūlymą, sudarytų sutartį su trečiuoju asmeniu, ji pažeistų Įgyvendinimo taisyklių 138 straipsnį.

84 Komisija atsikerta, kad ieškovė pakankamai nepagrindė savo teiginio dėl teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimo.

85 Ji taip pat nesutinka su tuo, kad sprendimas sudaryti sutartį su trečiuoju asmeniu yra Įgyvendinimo taisyklių 138 straipsnio pažeidimas. Ši nuostata tik atskiria du galimus sutarties sudarymo būdus, t. y. taikant automatinę nugalėtojo nustatymo procedūrą arba taikant ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo procedūrą. *Euphet* pasiūlymo priėmimas atrankos ir sutarties sudarymo procedūroje nereiškia, kad sutartis būtinai bus sudaryta tik su ja.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

86 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką teisė remtis teisėtų lūkesčių apsauga, kuri yra vienas pagrindinių Bendrijos principų, užtikrinta kiekvienam asmeniui, esančiam tokioje padėtyje, kurioje Bendrijos administracija paskatino jo pagrįstų lūkesčių atsiradimą, suteikdama jam tikslias garantijas. Tokias garantijas, neatsižvelgiant į jų pateikimo formą, sudaro tiksliai, besąlyginė ir tikrovę atitinkanti informacija iš teisėtų ir patikimų šaltinių (1998 m. liepos 21 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Mellett prieš Teisingumo Teismą*, T-66/96 ir T-221/97, Rink. VT p. I-A-449 ir II-1305, 104 ir 107 punktai).

87 Nagrinėjamu atveju ieškovė tik nurodo, be kita ko, nepagrįsdama savo teiginių šiuo atžvilgiu, Komisijos poziciją kitose pirkimo procedūrose. Tokios aplinkybės, net jas įrodžius, nėra institucijos suteiktos tikslios garantijos ir todėl nepagrindžia teisėto lūkesčio, kad Komisija patvirtino *Euphet* pasiūlytą mechanizmą nagrinėjamos sutarties kontekste.

- 88 Ieškovės teiginys, kad dėl neteisėto *Euphet* pašalinimo buvo priimtas sprendimas sudaryti sutartį su konkurso dalyviu, kurio pasiūlymas ekonominiu požiūriu nebuvo naudingiausias, yra nepagrįstas, nes, atsižvelgiant į *Euphet* nenaudai nustatytą interesų konflikto egzistavimą (žr. 77 ir 78 punktus), Komisija turėjo atmesti jos pasiūlymą.
- 89 Taigi su ieškovės argumentais sutikti negalima. Todėl trečia pirmojo ieškinio pagrindo dalis turi būti atmesta.
- 90 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, visas pirmasis ieškinio pagrindas turi būti atmestas.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su neteisėtu galimybės pateikti papildomos informacijos dėl interesų konflikto iš „Euphet“ atėmimu

- 91 Antrojo ieškinio pagrindo kontekste ieškovė iš esmės nurodo, kad Komisija pažeidė iš Įgyvendinimo taisyklių 146 straipsnio 3 dalies išplaukiančią pareigą prašyti papildomos informacijos prieš atmetant pasiūlymą, teisėtų lūkesčių apsaugos principą bei vienodo požiūrio principą.

Šalių argumentai

- 92 Ieškovės teigimu, Komisija negalėjo atmesti *Euphet* pasiūlymo, jai nesuteikusi galimybės apsiginti, ir vertinimo komitetas turėjo jai bent jau leisti pateikti pastabas šiuo klausimu.

- 93 Visų pirma ieškovė kaltina Komisiją, kad ji nepasiūlė *Euphet* pateikti papildomos informacijos dėl interesų konflikto problemos, o tai prieštarauja Įgyvendinimo taisyklių 146 straipsnio 3 daliai.
- 94 Antra, ieškovė nurodo teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimą ir šiuo tikslu darydama nuorodą į Komisijos ir konkurso dalyvės susirašinėjamą teigia, kad egzistuoja Komisijos praktika prašyti iš kandidatų ar konkurso dalyvių papildomos informacijos, jeigu to reikia. Be to, šią praktiką patvirtina Teisingumo Teismo praktika viešųjų pirkimų srityje ir ypač 57 punkte nurodytas sprendimas *Fabricom*. Neprašydama papildomos informacijos Komisija pažeidžia nusistovėjusią bei teismų patvirtintą praktiką ir pažeidžia teisėtų lūkesčių apsaugos principą. Be to, kitomis aplinkybėmis konkurso dalyvio atžvilgiu kiltų pavojus, kad iš jo gali būti atimta galimybė gintis. Be to, ieškovė nežino kito atvejo, kad konkurso dalyvis būtų pašalintas dėl interesų konflikto pavojaus. Jei Komisija negalėjo įrodyti, kad tokie atvejai egzistuoja, ji negali numatyti tokio pašalinimo nepažeisdama teisėtų lūkesčių apsaugos principo.
- 95 Trečia, remdamasi šiuo atžvilgiu Finansinio reglamento 89 straipsnio 1 dalyje ir 99 straipsnyje nurodytų vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principų pažeidimu, ieškovė iškelia klausimą, ar Komisija vykstant nagrinėjamai pirkimo procedūrai suteikė kitiems konkurso dalyviams galimybę pateikti papildomos informacijos. Ieškovė pastebi prieštaravimą Komisijos argumentuose, kuri, viena vertus, atsiliepiame į ieškinį teigia, kad „atplėšus vokus su pasiūlymais, nė vienam dalyviui joks prašymas pateikti papildomos informacijos nebuvo pateiktas“, tačiau, kita vertus, laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūroje Pirmosios instancijos pirmininkui 2005 m. birželio 24 d. pateiktame triplike nurodo, kad kai kurių konkurso dalyvių ji prašė įrodyti, jog jų pasiūlymai buvo atsiųsti per nustatytą terminą, o tai Komisija padarė atplėšusi vokus su pasiūlymais pasibaigus jų pateikimo terminui. Ieškovė teigia, kad jeigu informacijos buvo paprašyta iš šių

konkurso dalyvių, o *Euphet* nebuvo suteikta galimybė nei apsiginti, nei pateikti savo nuomonę dėl interesų konflikto pavojaus, Komisija pažeidė vienodo požiūrio į dalyvius principą.

96 Komisija teigia, kad ji turi pareigą išklaudyti konkurso dalyvį tik tuo atveju, kai ji numato taikyti administracines arba finansines nuobaudas pagal Finansinio reglamento 96 straipsnį, o ne kai ji nesudaro konkrečios sutarties pagal Finansinio reglamento 94 straipsnį.

97 Šiuo klausimu ji visų pirma pažymi, kad Įgyvendinimo taisyklių 146 straipsnio 3 dalis nenustato jokios pareigos prašyti iš konkurso dalyvio paaiškinimų dėl pateiktų patvirtinančių dokumentų. Bet kuriuo atveju pagal Finansinio reglamento 99 straipsnį ir Įgyvendinimo taisyklių 148 straipsnio 3 dalį Komisijos ir konkurso dalyvių bendravimas negalėtų lemti pasiūlymo sąlygų pakeitimo.

98 Antra, Komisija nesutinka, kad egzistuoja bendra praktika sistemingai prašyti konkurso dalyvio pateikti papildomos informacijos prieš jį pašalinant iš pirkimo procedūros dėl interesų konflikto. Be to, ieškovės pateiktas susirašinėjimas su Komisija kitoje sutarties sudarymo procedūroje buvo susijęs su prašymu pateikti papildomos informacijos dėl tam tikrų pasiūlymo elementų ir niekaip neįrodo, kad Komisija nuolat išklaudydavo konkurso dalyvius prieš atmesdama jų pasiūlymą remiantis vienu iš Finansiniame reglamente nurodytų pašalinimo kriterijų.

99 Šiuo požiūriu ieškovės rėmimasis 57 punkte nurodytu sprendimu *Fabricom* nėra susijęs su byla, nes jame Teisingumo Teismas kritikavo Belgijos teisės aktus, kurie

asmenis, atsakingus už parengiamuosius darbus, susijusius su viešojo pirkimo sutartimi, automatiškai pašalina iš šios sutarties sudarymo procedūros, o nagrinėjamu atveju Komisija nepašalino *Euphet* iš sutarties sudarymo procedūros. *Euphet* visų pirma pateikė pasiūlymą, kurio atžvilgiu Komisija vėliau patikrino, ar egzistavo interesų konfliktas remiantis šiame pasiūlyme pateiktais duomenimis ir atsižvelgiant į sudarytinios sutarties pobūdį. Taigi pasiūlymas buvo atmestas dėl interesų konflikto buvimo. Ieškovės argumentas, kad *Euphet* buvo automatinio pašalinimo auka, nes konkretus interesų konflikto buvimo vertinimas įmanomas tik sudarius sutartį, t. y. tuo metu, kai, įgyvendinant preliminarąją sutartį, sudaroma sutartis, prieštarauja Finansinio reglamento 94 straipsnio nuostatomis. Iš tikrųjų šis straipsnis leidžia pašalinti iš nagrinėjamo pirkimo procedūros kandidatus arba konkurso dalyvius, kurie prieš sudarant sutartį jau yra interesų konflikto situacijoje.

- 100 Trečia, Komisija pažymi, kad atplėšus vokus su pasiūlymais, nė iš vieno dalyvio nenumatoma prašyti papildomos informacijos dėl tariamo interesų konflikto. Dėl tariamo jos argumentų prieštaravimo ji atsikerta, kad ji iš tikrųjų prašė tam tikrų konkurso dalyvių įrodyti, jog jų pasiūlymai buvo išsiųsti nustatytu terminu, nes ant vokų, kuriuose buvo pateikti šie pasiūlymai, pašto antspaudai buvo sunkiai įskaitomi. Vis dėlto ši situacija nėra panaši į *Euphet* situaciją. Be to, Pirmosios instancijos teismas 2005 m. rugsėjo 20 d. Nutartyje *Deloitte Business Advisory prieš Komisiją* (T-195/05 R, Rink. p. II-3485, 120 punktas) konstatavo, kad sunkiai įskaitomi pašto antspaudai ant vokų su pasiūlymais neprilygsta paties pasiūlymo nepakankamumui.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 101 Pirma, dėl klausimo, ar Komisija turėjo pasiūlyti *Euphet* pateikti papildomos informacijos dėl interesų konflikto problemos, reikia priminti, kad įgyvendinimo

taisyklių 146 straipsnio 3 dalies pirmoji pastraipa numato, jog vertinimo komitetas gali paprašyti, kad per nurodytą laiką kandidatai ar konkurso dalyviai pateiktų papildomą medžiagą arba paaiškinimų pateiktus įrodomuosius dokumentus, susijusius su pašalinimu ir atrankos kriterijais.

102 Iš pačios Įgyvendinimo taisyklių 146 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos formuluotės matyti, kad ši nuostata vertinimo komitetui suteikia galimybę prašyti, kad dalyviai pateiktų papildomos informacijos dėl pateiktų įrodomųjų dokumentų, susijusių su pašalinimu ir atrankos kriterijais. Iš to išplaukia, kad ši galimybė negali būti aiškinama kaip nustatanti vertinimo komitetui pareigą prašyti, jog dalyviai pateiktų tokius paaiškinimus (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 1996 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Adia Interim prieš Komisiją*, T-19/95, Rink. p. II-321, 44 punktą).

103 Taigi nagrinėjamoje byloje Komisija galėjo pagrįstai nuspręsti pašalinti *Euphet* pasiūlymą iš sutarties sudarymo procedūros dėl interesų konflikto Finansinio reglamento 94 straipsnio ir specifikacijų 9.1.3 punkto prasme nebūdama įpareigota prašyti papildomos informacijos pagal Įgyvendinimo taisyklių 146 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą.

104 Antra, dėl tariamo teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimo reikia priminti, kad remiantis pirmesniame 86 punkte nurodyta nusistovėjusia teismo praktika niekas negali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu, jeigu administracija nebuvo suteikusi konkrečių garantijų.

- 105 Nagrinėjamu atveju ieškovė remiasi bendra teismo praktikos patvirtinta Komisijos praktika nuolat prašyti, kad konkurso dalyvis, prieš jį pašalinant, pateiktų papildomos informacijos.
- 106 Tačiau ieškovės pateikti dokumentai yra susiję tik su vienu konkursu, į kurį ji atsiliepė, t. y. konkursu PO/2004-62/B3 „Audiovizualinių paslaugų ir produkcijos padalinio veiklos vertinimas *ex ante*“. Be to, šioje byloje vertinimo komiteto prašymas buvo pateiktas dėl, pirma, klausimo, ar „Deloitte buvimas viso Europos kontinento 300 miestų (patvirtino) jos pajėgumus vykdyti šioje sutartyje numatytas operacijas visose ES valstybėse narėse“, ir, antra, dėl „gero vykdymo patvirtinimų“ nepateikimo, o ne dėl interesų konflikto pavojaus.
- 107 Be to, ieškovė nenurodė jokių aplinkybių, iš kurių būtų matyti, kad Komisija suteikė *Euphet* konkrečią garantiją, jog iš vertinimo komiteto ji gaus prašymą suteikti papildomos informacijos dėl interesų konflikto klausimo ir dėl *Euphet* šiuo klausimu pateikto atsakymo tinkamumo.
- 108 Šiomis sąlygomis ieškovė negali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu.
- 109 Šios išvados nepaneigia tai, kad ieškovė rėmėsi 57 punkte nurodytu sprendimu *Fabricom*, kuriame nagrinėtas teisinis klausimas ir faktinė situacija nėra tokie pat kaip ginčo, kurį Pirmosios instancijos teismas turi išspręsti šioje byloje.

- 110 Trečia, reikia atmesti ieškovės argumentą, susijusį su vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principų pažeidimu dėl to, kad Komisija paprašė informacijos iš kitų konkurso dalyvių, o *Euphet* neturėjo galimybės nei apsiginti, nei pateikti savo nuomonės dėl interesų konflikto pavojaus. Vienodo požiūrio principas reikalauja, kad panašios aplinkybės nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos aplinkybės – vienodai, jeigu toks požiūris nėra pateisinamas objektyviomis priežastimis (57 punkte nurodyto sprendimo *Fabricom* 27 punktą). Konkurso dalyvio, kurio pasiūlymas yra voke, ant kurio uždėtas pašto antspaudas yra sunkiai įskaitomas, padėtis nėra panaši į to dalyvio, kurio pasiūlymas yra nepakankamas, nes pirmuoju atveju Komisijos konstatuotas trūkumas nepriklauso nuo dalyvio valios, o antruoju atveju konstatuotas trūkumas priskiriamas pasiūlymo nepakankamumui. Todėl *Euphet* pasiūlymo atmetimas nepažeidžia vienodo požiūrio principo.
- 111 Taigi nėra įrodyta, kad Komisija pažeidė Finansinio reglamento 89 ir 99 straipsniuose nurodytus vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principus.
- 112 Taigi reikia atmesti antrąjį ieškinio pagrindą ir kartu reikalavimus, susijusius su sprendimo atmesti pasiūlymą panaikinimu.
- 113 Prašymas panaikinti sprendimą sudaryti sutartį su trečiuoju asmeniu gali būti atmetas tik atmetus prašymą panaikinti pirmąjį sprendimą, su kuriuo jis glaudžiai susijęs.
- 114 Todėl visas ieškinys yra atmestinas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 115 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.
- 116 Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti Komisijos išlaidas pagal šios pateiktus reikalavimus, įskaitant tas, kurios susijusios su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (ketvirtoji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. Priteisti iš ieškovės *Deloitte Business Advisory NV* bylinėjimosi išlaidas, įskaitant tas, kurios susijusios su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.**

Legal Wiszniewska-Białecka Moavero Milanese

Paskelbta 2007 m. balandžio 18 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

Pirmininkas

E. Coulon

H. Legal

II - 910